

PILIEČIŲ INICIATYVOS

Atminties akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“ laukia dalyvių

Neringa ŠVELNIENĖ
n.svelniene@santarve.lt Tel. 98269

Kitą sekmadienį, Gedulo ir vilties dieną, Lietuvoje ir Mažeikių rajone bus minimos 79-osios trėmių pradžios metinės.

Į atšiaurųjį Sibirą, Kazachstaną, kitas vietas ištremti Lietuvos gyventojai bus pagerbiami šv. Mišiomis bažnyčiose, paminėjimo renginiuose. Projekto „Misija Sibiras“ organizatoriai bei dalyviai inicijuoja visuotinės tylos minutes bei atminties akciją „Ištark, išgirsk, išsaugok“.

SKELBIAMA
TYLOS MINUTĖ

Masiniai lietuvių tautos trėmimai prasidėjo 1941 metais, per visą trėmties laikotarpį į tolimus kraštus pasiūsta dešimtys tūkstančių tautiečių. Tai didžiuliai skaičiai, kuriuos dažnai galima rasti istorijos vadovėliuose, tačiau ištremti buvo ne skaičiai, o žmonės.

Jau ketvirtus metus projektas „Misija Sibiras“ birželio 14-ąją 11 val. 59 min. visoje Lietuvoje skelbia Visuotinę tylos minutę negrižu-

siems trėmtiniams atminti.

Vienai minutei muziką išjungti kviečiami prekybos centrai. Pavieniai šalies gyventojai, prisidėdami ir palaikydami iniciatyvą, gali minutei nutildyti radiją savo automobiliuose, nustoti naršyti internete, atsiplėšti nuo darbų ar pramogų.

SKAITYMAI
VYKS VIRTUALIAI

Šiomet jau penktus metus iš eilės vyks ir akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“. Akcijos esmė tokia, kad vieną parą šimtai tautiečių visame pasaulyje skaito ir įgarsina nuo trėmties ir kalinimų nukentėjusių žmonių vardus, pavardes ir likimus.

Ankstesniais metais šie skaitymai Lietuvos miestų bei miestelių viešosiose erdvėse vykdavo gyvai. Šiomet susiklosčiusios aplinkybės padiktavo tai, kad prisijungti prie skaitymų – ištarti trėmtinio vardą, išgirsti jo likimą ir išsaugoti istoriją – žmonės kviečiami virtualiai.

Visi norintieji prisijungti prie akcijos gali registruotis platformoje www.birzelio14.lt. Skaitymai prasidės birželio 14 dieną 13 valandą ir truks parą – per visą naktį.

Akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“

bus įgyvendinama vaizdo skambučiais. Organizatoriai susisieks su visais iš anksto užsiregistravusiais jų nurodytu patogiu laiku. Visų norinčiųjų skaityti prašoma pasirinktu skaitymų laiku pasirūpinti kompiuteriu, telefonu ar kita priemone, kurioje yra galimybė naudotis „Skype“ vaizdo skambučiais, užtikrinant kokybišką garsą bei vaizdą bei gerą interneto ryšį.

DALYVAUTI KVIEČIA
MAŽEIKIŠKIS

Iš Mažeikių kilęs, Vilniuje šiuo metu gyvenantis Marijus Štilinis pernai su dar 15 jaunų žmonių dalyvavo projekte „Misija Sibiras“ – lankydamasis Kazachstane tvarkė ten esančius lietuvių trėmtinių kapus bei atminties vietas.

Šio ir kitų pilietinių projektų dalyvis M. Štilinis, ragindamas kitus žmones dalyvauti šiųmetėje akcijoje „Ištark, išgirsk, išsaugok“, pasidalijo vienu savo prisiminimu.

Šiomet mažėikiškis vieno 1946 metais iš Lietuvos į Kazachstaną lagerį išvežto politinio kalinio paklausė: kas buvo skaudžiausia, kai jį ištrėmė iš Lietuvos?

„Atsakymas buvo tikrai ne apie

Pasak Marijaus Štilinio, nors trėmtiniams žmonėms buvo priskiriami konkretūs skaičiai, už kiekvieno slypi ne skaičius, o atskira istorija, likimas.

Lietuvoje likusį turta, ne apie likusią šeimą, ne apie badą ar mirtį. Atsakymas buvo apie tai, kad tu vieną dieną turi vardą, o kitą dieną tiesiog tampa skaičiumi – 8887. Esate kaime matę karve su įsegtu čipu į ausį, ant kurio paženklintas numeris? Prieš 70–80 metų lygiai tai pat buvo sužymėti ir žmonės – politiniai kaliniai.

Mano supratimu, nuostabios akcijos „Ištark, išgirsk, išsaugok“ metu skaitant buvusių trėmtinių ir politinių kalinių vardus, pavardes ir susiklosčiusius likimus, tokiu būdu šiems žmonėms yra grąžinama asmenybė ir žmoniškumas“, – įsitikinęs M. Štilinis.

Nuotr. iš redakcijos archyvo

ATEITININKŲ METAI

Ateitininkė savo planus sieja su gimtuoju miestu

Atkelta iš 7 p.

Ateitininkų organizacija yra patraukli tuo, kad į ją gali įsitraukti visi – nuo pradinuko (organizacijoje vadinamo jaunučio) iki paties vyriausio asmens (sendraugio). Taigi, visada turi kur stiebtis ir žinai, kur gali ieškoti atramos, su kuo pasitarti ar padiskutuoti.

Pagrindinis organizacijos veiklos tikslas yra ugdyti jaunuolius, turinčius stiprią tautinę ir katalikišką savimonę bei gebančius aktyviai ir kūrybingai reikštis įvairiose gyvenimo srityse.

Kokios ateitininkų veiklos įsiminė labiausiai?

Dažniausios veiklos yra akademijos, turinčios konkrečią temą ir vykstančios skirtingose Lietuvos vietose. Į jas susirenka apie šimtą jaunuolių. Paskutinioji mano akademija vyko vasarą Rusnėje. Jos metu ieškojome atsakymo į klausimą „Kur yra Lietuva?“.

Norint patekti į akademiją, gali pasirinkti: parašyti rašinį arba atlikti kūrybinę užduotį. Akademijoje rytą pradėdam malda, mankšta, per dieną išklausome poros paskaitų, kurias moksleiviams skaito įvairių sričių specialistai, universiteto dėstytojai, vyresnių kursų studentai, menininkai ir panašiai. Popiet dažniausiai vyksta užsiėmimai grupelėse pasirinktinai pagal rūpimą temą. Vakaraus – pačių paruošti vaidinimų, šokių, muzikiniai pasirodymai, susipažindami su vietoje, kurioje esame, dalyvaujame orientacinėse varžybose ir atliekame komandinės kūrybinės užduotis.

Dar viena veikla – žygiai, į kuriuos leidžiama kiekvieną vasarą. Kelias dienas su dešimčia mokslei-

Kovo 11-osios minėjimo su Vilniaus krašto ateitininkais akimirka. Centre – arkivyskupas Gintaras Grušas, Deimantė – antra iš dešinės.

vių žygiu po Lietuvos miškus, kaimus, ten susitinku ir bendrauju su vietiniais gyventojais. Tai įsimintinas patyrimas.

Įspūdingiausia ir kol kas vienintelė tokia patirtis – šią vasarą atstovaudama organizacijai vykau į tarptautinę stovyklą Maltoje, kur susipažinau su kitų organizacijų atstovais, mokiausi, kaip jie užsiima su jaunimu.

Esi išrinkta į Moksleivių ateitininkų sąjungos valdybą. Kokios tai pareigos?

Į Moksleivių ateitininkų sąjungos valdybą buvau išrinkta praėjusių metų pavasarį. Joje atstovauju visoms Lietuvoje veikiančioms kuopoms, bendrauju su kuopų pirmininkais bei globėjais, dalyvauju jų organizuojamuose renginiuose, susitikimuose bei kartu su kitais valdybos nariais kuriu tolimesnes veiklas.

Prieš porą mėnesių buvau pasiūlyta ir į Vilniaus krašto vietovės valdybą. Sutikau. Man patinka tai, ką darau: nuolatinis tiesioginis bendravimas su organizacijos nariais, naujų idėjų generavimas, renginių planavimas, bendradarbiavimas ir susitikimai su kitų organizacijų nariais.

Tenka susidurti su įvairiausiais iššūkiais, naujais metodais. Mane šios veiklos labai augina ir matau jų prasmę.

Kaip pasikeitė ši veikla, tau pradėjus studijas?

Dar labiau išsiplėtė. Mažeikiuose priklausiau Šv. Pranciškaus Asyžiečio kuopai, buvau jos pirmininkė ir paskutiniais abiturės mėnesiais pradėjau atlikti Moksleivių ateitininkų sąjungos valdybos nario pareigas. Atvažiavus į Vilnių tarsi automatiškai perkopiau į Studentų sąjungą. Mūsų politikos mokslų institute vei-

kia ateitininkų politologų Šv. Tomo Moro klubas, į kurį, be abejo, įsijungiau jau pirmąją studijų savaitę.

Žiemą man pasiūlė globoti moksleivių arba jaunučių kuopą. Pasirinkau globoti Šv. Kazimierio jaunučių kuopą, kurią lanko 5–7 klasių moksleiviai.

Šie metai – svarbūs ateitininkijai, bet atnešę pasauliui ir sunkių išbandymų – ligą. Kaip vertini šią situaciją?

Niekas negalėjo tokios krizės numatyti ir iš anksto tam pasiruošti. Kiekvieno žmogaus gyvenime būna įvairių išbandymų, su kuriais susidūrus pradėti vertinti dalykus ir savo gyvenimo būdą kitaip. Taip ir šioje situacijoje esame priversti savo kasdienį gyvenimą, įpročius stipriai pergaltuoti ir atrasti savo įprastam veikimui alternatyvą.

Iš pradžių buvo be galo sudėtinga pergaltuoti savo veiklą ir ją perdėlioti taip, kad galėčiau kuo mažiau prarasti to, ką dariau prieš karantiną. Nesakau, kad ir dabar lengva. Dar tikrai nesijaučiu išmokusi įgalinti savo veiklas ir dirbti iš namų taip pat efektyviai, kaip mokantis pačiame universitete.

Didžiausias pozityvas, kurį išvelgiu šioje situacijoje, tai labai greitai atsiradusios naujovės, inovatyvūs sprendimai, naujų praktikų taikymai. Ji suvienijo žmones daryti gera kitiems, labiau pastebėti šalia esančiuosius.

Kokie tavo ateities planai? Ar sieji juos su ateitininkų veikla?

Sunkumus geriausia įveikti svajojant. Dažnai net ir besiruošdama paskaitai ar važiudama namo, susimąstau, kaip norėčiau bent minimaliam laikotarpiui pabandyti dirbti su moksleiviais, galbūt dėstyti pilietiškumo pagrindus. Nebūtinai mokykloje. Širdis, be abejo, veda į Mažeikius, čia labiau norėčiau išplėsti neformalųjį ugdymą bei skatinti čia veikiančių jaunimo organizacijų bendradarbiavimą. Numanau, kad susitikimai galėtų vykti ir jau esančiose miesto erdvėse, tokiose kaip Menų stotis, Atvira jaunimo erdvė, Viešoji biblioteka ar net mažosiose kavinukėse, tokiose kaip „Kavos terasa“.

Nors tai yra tolimas planas, norėčiau prisidėti ir prie kultūrinio gyvenimo mūsų krašte. Taip pat mintys krypta į senjorų bei socialiai pažeistų asmenų gerovės kūrimą. Žaviuosiu Trečiojo amžiaus universiteto, Vaikų dienos centro veikla. Mokydamasi Merkelio Račkausko gimnazijoje, kelis mėnesius savanoriavau ten. Dienos, praleistos su centrą lankančiais vaikais, dar ir dabar iškyla atmintyje kaip labai daug šilumos, supratingumo ir paprastumo davęs laikas, nors, pripažinsiu, tikrai buvo ir sunkių dienų.

Maltoje su tarptautinės stovyklos dalyviais vykau į ten esantį moterų, turinčių psichinę negalią, centrą. Nuo tos dienos nusprendžiau, jog labai noriu susipažinti su kuo daugiau krizinių centrų veiklą, veikiančių užsienyje, kad esamas praktikas galėčiau parvežti į Lietuvą. Ir tai, kas pasirodė reikalinga, kurti čia.

Nuotr. iš asmeninio archyvo